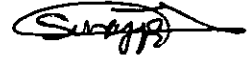

Narenciyede hasat olgunluğuna ulaşan ürünün zamanında alıcıya ulaştırılamaması, üreticinin gelirini doğrudan kayba dönüştürmektedir. Bodrum mandalinası ile Köyceğiz, Ortaca ve Dalaman'daki narenciye üretiminden hareketle; Adana, Mersin, Hatay, Antalya, Osmaniye, Aydın ve İzmir'i de kapsayan bir inceleme yapılması talep edilmektedir. Mandalina, portakal, limon ve greyfurtta hasat takvimlerinin, pazara sunulan ürün miktarının ve satış imkânlarının bölgelere göre değerlendirilmesi, ürünün dalında kalmasına yol açan aksaklıkların belirlenmesi bakımından önemlidir.

Bu incelemede dalında satış sözleşmeleri, alım bedelleri, ödeme vadeleri, paketlenme ve nakliye giderleri ile işleme tesislerinin kapasitesi ele alınmalıdır. Taze narenciye ve işlenmiş ürün ithalatının yerli hasat dönemlerine ve alıcı talebine etkisi; ihracatta pazar yoğunlaşması, sevkiyat sorunları ve kalite şartlarının üreticiye getirdiği yükler araştırılmalıdır. Üretim planlaması ile iç tüketim, ihracat ve sanayi talebi arasındaki uyumun sağlanması; ürün kayıplarını azaltacak, çiftçinin satış güvencesini artıracak ve bahçelerin üretimden çıkmasını önleyecek uygulamaların geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Belirtilen sorunların nedenlerinin ve çözüm yollarının tespiti için Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Süreyya Öneş Derici
Muğla Milletvekili

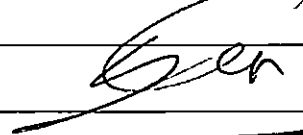
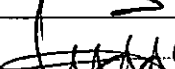
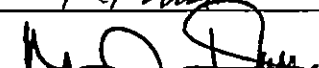
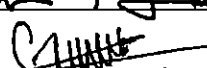
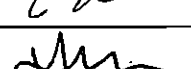
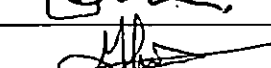
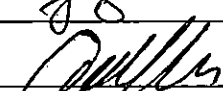
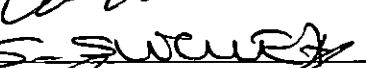
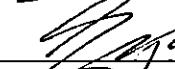
GEREKÇE

Bir narenciye bahçesinin geliri, meyvenin olgunlaştığı dönemde yapılan satışa bağlıdır. Alıcının hasadı geciktirmesi, teklif edilen bedelin toplama giderlerini karşılamaması veya taşıma imkânının bulunamaması, aylar boyunca yapılan harcamaların karşılıksız kalmasına yol açabilir. Muğla'daki üreticilerin dile getirdiği pazarlama güçlükleri, ürünün yetiştirilmesiyle satılması arasındaki ilişkinin yeniden ele alınmasını zorunlu kılmaktadır. Aynı haftalarda farklı illerden piyasaya çıkan çeşitlerin birbirleriyle rekabeti de bu tablonun parçasıdır.

Üreticinin gerçek kazancı, açıklanan kilogram fiyatından ibaret değildir. Teslim sırasında yapılan kesintiler, fire hesabı ve uzayan ödeme vadeleri çiftçinin eline geçen tutarı değiştirmektedir. Benzer biçimde toplam ihracat gelirinun yükselmesi, her bölgede üretici fiyatının iyileştiğini göstermez. Ürün ve pazar bazındaki değişimler ayrı incelenmeli; ithalatın yerli ürünün satışına etkisi giriş zamanı ve kullanım amacı üzerinden değerlendirilmelidir. İşleme sanayisinin yerli meyve yerine ithal girdiyi tercih ettiği durumların gerekçeleri de ortaya konulmalıdır.

Çözüm, hasat döneminde ortaya çıkan kaybı üreticinin üzerine bırakmayan bir pazarlama düzeni kurmaktır. Bölgesel paketleme ve işleme kapasitesi, soğuk zincir, kooperatiflerin satış imkânları ve yerel alım modelleri birlikte değerlendirilmelidir. Muğla ve diğer üretici illerde yapılacak saha incelemeleriyle son beş yıllık üretim, fiyat ve ticaret verileri karşılaştırılarak desteklerin hangi aşamada etkili olacağı belirlenmelidir. Bu çalışma, üreticinin bakımını sürdürebileceği bir gelir elde etmesine ve narenciye bahçelerinin korunmasına hizmet edecektir.

Suat Üzçaydas	İstanbul Mu	
Mahmut Tamer	Şanlıurfa Mu.	
A. Sibel Yankımeriçli	İstanbul	19/4.
Burhaneddin Örsen	Adana	
Sergin Temel	Diğerşehir	
UZAS KARASU	Sivas Mu	
SEFER ARPACI	Denizli Mu	
Kamran Pala	Bursa	KPala
Nail CİLER	Kocaeli	
Caizem Özenel	Muşla	
Ümit Özbale	İzmir Mu.	
Namık TAN	İstanbul Mu.	
Hüseyin Talim Halıcı	İstanbul Mu.	
Hüseyin Öztürk	Bursa	
Gökçe BAKÇEN	İzmir	88?
Burhan Uzun	Muşla	
Sibel SÜNGÜ	Trebzön	S-SÜNGÜ
Tahir ÖZCAN	DİZCE	
Seyit TORIKU	ORUS	
Ayhan DAKUT	Adana	
A. Tuncay ÖZCAN	İzmir	